

„The Word“ - Ukrainian Weekly

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Рік 1.

Регенсбург, 11 листопада 1945

Ч. 1.

Історична промова през. Трумена

З нагоди свята американської флоти дnia 2. жовтня, президент Трумен виступив в Нью-Йорку з великою промовою, в якій визначив завдання і цілі закордонної політики США.

На початку промови президент заявив, що США навіть в мирний час мусить мати сильну повітряну й морську флоту та сухопутну армію, щоб зберегти закони миру в усіх частинах світу та щоб забезпечити США від можливості ворожої напасті. Потребу цих могутніх мілітарних сил з'ясував през. Трумен у чотирьох точках. США мусить мати такі великі сили, щоб:

1. змусити переможених противників виконати всі умови капітуляції; 2. як член Об'єднаних Народів могли забезпечити мир у світі; 3. дбати про безпеку західної півнікулі та 4. запевнити загальну безпеку власній державі.

«Ці чотири мілітарні завдання» — заявив дослівно през. Трумен — «не є спримані на війну, ані на підбій, а тільки на мир».

Закордонну політику США з'ясував през. Трумен у 12-ти пунктах:

1. Не піднімемо ніякого нападу на іншу, велику чи малу країну, і не миємо ніяких цілей, що мали б вести до конфлікту з мирними прагненнями якої-небудь іншої нації.

2. Віримо в остаточну відбудову суверенних прав та самовизначення всіх народів що втратили сувереність в наслідок насильства.

3. Не погодимося ні на яку територіальну зміну в жодній країні світу, з якою живемо у приязні, без добровільної згоди заинтересованого народу.

4. Стоймо за те, щоб всі народам, дозрілим мати власні уряди, дати можливість вибрати собі шляхом вільних виборів і без втручання чужих інституцій власну форму врядування. Це стосується Європи, Азії і Африки, як і Західної півнікулі.

5. В співдіянні з нашими союзниками будемо помогати переможеним країнам шляхом їхніх власних вільних виборів створити мирно настроєні демократичні уряди та будемо старатися збудувати світ, в якому не зможуть повстати націзм, фашизм чи мілітаризм.

6. Будемо надалі утримуватися від відомання уряду, накиненого якою-небудь народові чужою силою. У деяких випадках може виявиться неможливим запобігти насильному встановленню уряду, проте США не будуть таких урядів визнавати.

7. Стоймо на тому, що моря, як і плавба на граничних ріках та водних шляхах, що перепливують через більше, ніж одну країну, повинні бути відкриті для всіх націй.

8. Ми вважаємо, що всі держави, приєднані до сім'ї народів, повинні мати на однакових умовах доступ до світової торгівлі та до сировинних баз світу.

9. Віримо, що суверенні держави західної півнікулі будуть співпрацювати, як добре сусіди, при розв'язанні спільних проблем, без зовнішніх втручань.

10. Ми вважаємо, що господарська співпраця всіх великих і малих народів є неодмінна для поліпшення умов життя в усьому світі та для здійснення свободи від страху і зліднів.

11. Докладатимо всіх зусиль, щоб у всіх миролюбів країнах світу вдарили свободу переконань і віри.

12. Ми поєдні, що для утримання миру між народами в доконечної організації Об'єднаних Народів, яка охоплює всі миролюбні нації, готові боронити мир, в разі потреби, акцією спільних сил».

В кінці своєї історичної промови заявив през. Трумен, що таємниця атомової бомби лишиться в США, хоч щодо неї будуть вестися в недалекому майбутньому міжнародні дискусії.

Внаслідок атомової бомби не змінє основних засад американської закордонної політики, але спонукає до швидкого і рішучого розгляду міжнародних питань. Атомова бомба в руках Америки ні для бого не є загрозою, бо всім відомо, як ця держава діяла під час останніх двох великих воєн та як високо тримає вона прapor миру.

Таємниця атомової бомби, дана в руки США, — це святе повірніцтво. Американський нафір сподівається, що при співпраці народів на користь миру методи атомового знищенні будуть проголошенні як протиціонні. США працювали на користь цієї мети і працюватимуть далі з усією наполегливістю.

Довнока промови през. Трумена

Програмова промова през. Трумена та включена в ній історична декларація в 12-ти пунктах, викликала зрозумілій відгомін у політичних колах світу.

В США знайшла промова президента повну підтримку демократичної партії. Предсідник закордонно-політичної комісії сенату Сер. Том Коннелл заявив, що погоджується без застережень із становищем през. Трумена, а предсідник післяїї самої комісії пілати посл. посол Блюм назавв заяву президента «досконалою програмовою промовою» та звернувся до Конгресу з порученням, дати вистовленім у промові президента поглядам беззастережну підтримку.

Представники республіканської партії заявили свою солідарність з принципами през.

Бевін про ситуацію в Європі

Лондон. Британський міністр закордонних справ Бевін недавно виступив у газеті промад з промовою, в якій визначив про катастрофальну господарську ситуацію в Європі. Бевін сказав, що коли б в усіх країнах були вільні парламенти, було б легше відновити добробут і спокій. Він указав також на велике спустощення, які заподіяла скрізь Німеччина в господарстві і в людях. Щоб уникнути епідемії і голоду, президент

НАШЕ СЛОВО

Масова еміграція з України переживає небувалий культурний голод. Цілковитий брак книжки рідною мовою, брак періодичних видань, в першу чергу часописів, які інформували б про події, що відбуваються на рідних землях і на чужині, нідає наш загал в обійми чуток та фантастичних вигадок.

Щоб запобігти цьому лихові, щоб забезпечити українське громадянство правдивою інформацією про політичне, господарче й культурне життя на Україні та в цілому світі, випускаємо тижневик «Словом».

В багатьох осередках, куди кинула доля українців, інформаційні часописи вже виходять. Хай і наше «Словом» приєднється до гурту, щоб спільно боронити всеобщі інтереси численної громади еміграції, яка полічила рідні землі й пішла на чужину, шу-

каючи визнання й захисту свого права на життя в колі світової демократії.

Живемо в добу епехальних подій, коли від подуву вільної думки банирутуть тоталістичні ідеології, коли від ударів мілітарної сили демократії падають динатури й деспотії.

«Віримо в остаточну відбудову суверенних прав та самовизначення всіх народів, що втратили сувереність в наслідок насильства», сказав президент США Трумен.

З цією вірою випускаємо «Словом» й переконливо мовимо: Хай наше «Словом» стане виразником спільної думки всіх українців. Хай наше «Словом» лунає на чужині й катиться до осель, де знайшли собі пристулок наші українські люди.

С. А.

УКРАЇНЦІ В США І КАНАДІ ПРОВОДЯТЬ ДОПОМОГОВУ ЗБІРКУ

Як піддає український часопис «Новий Шлях», що виходить в Канаді, «Комітет Українців Канади», який обєднав цілій ряд українських канадських організацій, провадить серед українців Канади збірку для «допомоги українським селянам» в Європі. В США чидає в цьому напрямі «Український Конгресовий Комітет Америки» та «Злучений Українсько-Американський Допоміжний Комітет», що співпрацює подібно як і інші українські допоміжові організації з американською допоміжовою централю «Юнітаріян Сервіс Коміті».

ІНТЕРПЕЛАЦІЯ В СПРАВІ ЕМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ

У федеративному парламенті Канади, як повідомляє український канадський часопис «Новий Шлях», виступив з першою своєю промовою посол-українець Федір Запітний та домагається від канадського уряду дозволу на еміграцію до Канади населенню європейських країн, що потерпіло від війни, особливо з України.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Лондон. Протягом останніх тижнів з околиць Сіліока і Хирока, що мають відійти до Польщі, переселено до Галичини велику кількість українців. На їх місце поселилося понад тисячу із-за Бугу та з околиць Закопаного. Переселення триває далі.

ІЦЕ В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

Варшава. В Києві відбулася перша конференція Союзу Польських Патріотів на Україні. На конференції були присутні 53 делегати, що представляли 4 тисячі поляків, які мешкають на Україні. Головним пунктом конференції була справа репатріації поляків із України до Польщі. У той самий час польський професор Грабський перебував у Києві і обговорював справу репатріації поляків із-за Бугу.

ОФІЦІЙНО ПІДТВЕРДЖЕНО СМЕРТЬ ГІТЛЕРА

Лондон. На підставі зібраних матеріалів 1-го листопада офіційно повідомлено в Берліні, що Аドルф Гітлер та його дружина Ева Бравн покінчили самогубством дnia 30 квітня у південної Райхсканцелярії та що їх трупи спалено згідно з віданням попередньо розпорядженим Гітлером. Сам Гітлер застрілився, а Ева Бравн прийняла отруту.

СПРОСТУВАННЯ ВІСТИКІВ ПРО ЧЕРВОНИ МАНЕВРИ

Москва. Офіційна агентура ТАСС рішуче спростовує вістку, що Червона Армія провадить маневри вздовж турецько-болгарського кордону.

ЗНАЙДЕНО ТАЕМНІ ДОКУМЕНТИ РОЗЕНБЕРГА

Нюрнберг. В одному з бомбардувань за фальшивою стігою американським старшинами знайшовся важливі таємні документи Алфреда Розенберга які будуть обговорюватися матеріалом проти 24 головних німецьких воєнних злочинців на кірберзькому процесі. Серед них пакет Розенберга є комп'ютером претензій на Далекому Сході.

ПЕРЕД НЮРНБЕРСЬКИМ ПРОЦЕСОМ

Нюриберг. Акт обвинувачення про 24 головних гітлерівських злочинців, суд над якими розпочнеться незабаром у Нюрнберзі, має чотири пункти обвинувачення. У першому пункті — «Спільній план, або змова» — говориться, що всі обвинувачені, разом з іншими особами, брали участь як провідники, організатори і співдіячі в операції та здійсненні спільногоплану, або змови, внаслідок чого учинені злочини проти мирного, военного права і гуманності. У другому пункті — «Злочини проти миру» — говориться, що всі обвинувачені, разом із іншими особами, брали участь проти кількох років, аж до 8 травня 1945 року в підготовці та здійсненні загарбницьких війн, ламаючи міжнародні умови. У третьому пункті — «Воєнні злочини» — говориться, що обвинувачені від 1 вересня 1939 року до 8 травня 1945 року вчинили воєнні злочини в Німеччині та в зайнятих від 1 вересня 1939 року краях і областях, а також в Австрії, Чехословаччині, Італії і на морі. Воєнні злочини були виконані тотальними методами суперечними з воєнним правом і воєнними звичаями. В цьому пункті перелічується терор проти населення зайнятих країв, мордування, тортурування, ув'язнення цивільних осіб без суду, трабування життя земель. Нарешті в четвертому пункті — «Злочини проти гуманності» — говориться про злочини, що їх учинили обвинувачені проти гуманності до 8 травня 1945 року в Німеччині та в усіх інших країнах.

В акті обвинувачення подано великий доказовий матеріал про злочини, що їх учинили гітлерівці. Так, наприклад, наводиться велика кількість фактів масового вищення населення Советського Союзу. У Львівському окрузі та в м. Львові німці знищили біль-

З ДІЯЛЬНОСТИ УНРРА

Ню-Йорк. Американська Палата Репрезентантів постановила асигнувати для УНРРА додаткову суму 550 мільйонів доларів для несения допомоги тим країнам, в яких кореспонденти є допущені до джерел інформації та вільного державлення вісток.

Люксембург. Як повідомляють з Франції, демобілізаційний уряд у Парижі пропонує УНРРА воєнний матеріал на суму 20 мільйонів доларів. Закуплений матеріал, між іншим знаходиться 200 парової та 4 тисячі товарорівнів вагонів, призначений для Польщі, «чехословаччини та Греції.

Лондон. Для східної та південної Європи УНРРА доставила вже понад 1 мільйон тон харчів.

ВАЖЛИВІ ЗАВДАННЯ УНРРА

Лондон. УНРРА, інституція допомоги і відбудови, покликана до життя організацією завдання м. ін. теж у відбудові оздоровних установ та охороні спустощених війною країн Європи перед епідеміями.

Др. Гудмен, керівник європейського оздоровного відділу УНРРА, з'ясував почини, що мусять бути переведені в цій діянці, і нарешті намірені діяння, як «найбільшу медичну акцію допомоги в історії».

Щоб усунути небезпеку пошестей, будуть відбудовані та урухомлені лікарні, лабораторії та каналізаційні установи. З цією метою буде переведена акція меліорації, поборювання москітів та плянової дезінфекції людності. У випадках появи пошестей, наступить неминай протидія в формі посиленої лікарської допомоги та приспішеної постачання ліків.

Дальші завдання УНРРА, це перш за все справи поліпшення харчевого стану, опіки над сліпими, хворими й каліками та матір'ю й дитиною. Не менше важливо прикладає УНРРА до опіки над жертвами війни та визволеними в'язнями концентраційних таборів.

КОМІТЕТ ПРАЦІ ДЛЯ Б. В'ЯЗНІВ К. Ц-ТАБОРІВ

Мюнхен. У Мюнхені засновано «Міжнародний комітет праці для в'язнів конц-таборів». До Комітету входять 4 українці, 4 поляки, 4 жінки, 1 серб, 1 чех, 1 голландець та 2 представники британських країн.

Одним з основних завдань Комітету є вимоги переведення в життя засади відділення політичних в'язнів від територіального елементу та вибороти для в'язнів конц-таборів публичне визнання в усіх державах.

700.000 осіб, у Литовській СРР замордовано в Понарах близько 100.000 осіб, в Бовні близько 70.000 і в Оліці — 60.000. У Латвійській СРР вбито 570.000 людей, в Ленінградському окрузі — 172.000 осіб. В Києві замордовано 195.000 осіб. Такі самі морди виконували німці і в інших окупованих країнах. Із 228.000 французів, яких затраплено до концентраційних таборів, загинуло живих тільки 28.000. В концентраційному таборі Освенцим замордовано 4.000.000 осіб, а в Майданку — 1.500.000 осіб. В акті наведено докази давні про не-людське поводження німців з військовополоненими. Наведено факти про вбивства та жорстоке поводження з полоненими американцями, англійцями, французами і союзниками.

З усіх країв, що їх зайняли були німці спілою вивезено людей до Німеччини на примусову рабську роботу. Багато з цих людей загинуло в дорозі, а ще більше в Німеччині, в наслідок нелюдського поводження з ними, неспильної праці та недоїдівки.

Акт обвинувачення подає також факти експлуатації підбитих народів та плянові грабунки майна, нищення їх культури. Лише на терені Советського Союзу німці знишили пілком, або дуже ущівкою 1.700 міст, понад 70.000 сіл, понад 6.000.000 будівель та ліпили без даху над головою 25 мільйонів людей.

Страшна людська різня на Сході

Спеціальна служба Дані подає за нюрнберзьким актом обвинувачення, дотепер не опубліковані цифри німецьких звітрів у Східній Європі.

19 вересня 1944 року в таборі Кльота (Естонія) застрілено 2.000 мирних мешканців, а трупи їх спалено. В Литві гітлерівські звіри замордували величезні маси людей, а саме в Панару — 100.000, в Ковені — понад 70.000, в Алітусі — біля 60.000, в Пренай — понад 30.000, в Вільямполі — біля 8.000, в Маріямполі — 7.000 і в Троках та в сусідніх містах 37.640. В Латвії замордовано 577.000 осіб.

Більше як 135.000 советських громадян закатовано в смоленському окрузі. В Ставрополі — десятки тисяч. В Краснодарі — 6.700. В Орлі замордовано понад 5.000 осіб. Також тисячі людей замордовано в Новгороді і в околицях та в Мінську.

В Україні також немає кінця страшній листії гітлерівських звітрів. В Рівному та окре-

міцах замучено або вбито понад 100.000 мирних мешканців. В Дніпропетровську — 11.000 жінок, старців і дітей частинно вбитими, а частинно живими спущено в глибоку шахту. В районі Кам'янця-Подільського вбито 31.000 юїдів у тому числі 13.000 осіб з Мадярщини. В районі Одеси замордовано не менше як 200.000 советських громадян. В Харкові — 195.000 осіб.

В Гомелі після тортурування населення розстріляно багато осіб публично в центрі міста. В Ліді 8 травня 1942 року розстріляно 5.670 осіб, з яких багато ще живими були кинені в могилу і засипані землею.

6 вересня і 24 листопада 1942 року в оброках Берестя, Пінська, Кобриня, Дзвіна, Молорити і Берези-Картузької розстріляно біля 400 дітей. У Львові замордували німці 500 дітей хворих на туберкульозу костей. В Літвійському ССР розстріляно тисячі дітей, спроваджених туди з Білоруської СРР та інших областей ССР.

Правда про Гесса

Під таким заголовком відкривається таємницю подорожі Гесса до Англії відомий коментатор британської радіовисиланії Ліндлі Фрайзер.

Болі Рудольф Гесс, колишній «заступник фюрера», сьогодні один із 24-х головних воєнних злочинців, обвинувачених у нюрнберзькому процесі, дні 10. травня 1941 року перелітів німецьким літаком типу Messerschmidt 110 в односторонній гавітмані лётунства канал Ля-Манш і приземлив у Шотландії, німецьке офіційне звідомлення називало Гесса «пахічно хворою людиною, що від ряду літ виявляла признаки душевного розладу». Проте офіційне звідомлення німецького радио не втихомірило замікавлення публичної опінії, для якої подорож таого нацистичного достойника, як Гесс, була принаймніше незрозумілою.

Для тих, що не задоволилися офіційним німецьким звідомленням і слухали лінію лондонської радіопередачі, летунський скок Гесса через Ля-Манш не був загадкою.

«Заступник фюрера» Гесс не прилетів до Англії, як приватна людина, ще більше — у приступі божевілля. Прибув він та британський острів, таємно виславши своїм патроном — Гітлером, щоб перед плянованою мілітарною кампанією Німеччини на ССР поробити спроби забезпечення західнього залишку.

Як подає Ліндлі Фрайзер, політичне завдання Гесса предполагає довірочну пропозицію Гітлера на заключення миру з Великою Британією. Цю пропозицію висловив він перед лордом Гамільтоном, полковником британського летунства, в словах: «Я прятую з місцем тідь людства. Фюрер не хоче Англії бити, він хоче закінчити боротьбу». Гесс пред'явив 6 пунктів, що мали б стати осново-

вою пропонованого Гітлером миру. Виявилась у них, як і в цілій комедії подорожі Гесса та виборі лорда Гамільтона як повірника і посередині німецьких пропозицій, уса найкінці та політична незорієнтованість тодішньої берлинської влади.

Ось як характеризує Ліндлі Фрайзер опе дивогідні політичні потягнення Гітлера: «Майже неймовірні в фантастична наявність і незнання англійських відносин, що виявив їх Гесс. Він, очевидно, вірив що лорд Гамільтон міг би бути в стані повалити уряд Черчілля і заключити мир з Німеччиною. Про тау же велику наявність вказують умови, що їх Гесс привіз із собою».

Річ зрозуміла, що британський уряд відкинув усі заходи Гесса для переговорів з Гітлером. Гесса потрактовано, як воєннополоненого, і це принесло йому велике розчарування, бо він сподівався, що його приймуть з відкритими раменами і в почестях відпустять назад до Німеччини.

Коли ж, в червні 1941 року, почав Гітлер війну з ССР, а в одному з пунктів, предложені Гессом мирних пропозицій Гітлера була заповідь тієї агресії, тоді стало цілком ясним, що Гесс не приїхав самотично і що Гітлер зівав про місце свого заступника. Рівно ж стала недвозначно ясною брехня, що її поширювало гітлерівська пропаганда про зраду Гесса. Гесс не був зрадником Гітлера, був він його невдачним висланником. Проте, як пише Ліндлі Фрайзер, «в історії про психічну неморальності Гесса є зеренце правди, хоч це з самою справою не має нічого спільногого». Гесс був відомий як переважливий чудак. Протягом довгих літ його полону, стан цей в нього значно погрішився під впливом зневіри в удачності його місії.

Дискусія про виселення німців

Лондон. Британський філософ і математик Берtrand Рассель замінув союзникам Британії обвинувачення, що вони роблять «явищу, зараздатіть продуману спробу захопити багато міліонів німців масовим вивезенням». Політика азіатів у східній Європі, аж Лорд Рассель в листі до лондонського «Таймсу», має на меті убити німців «не газом, а позбавленням їх їхніх мешканців та Іжі, віддаючи їх на поталу смерті через повільне та тяжке голодування». — Наїв союзники повинні б знати, — додає Рассель, — що британська приязнь може охолонути, коли продовжується ця політика». Рассель називав тільки двох британських союзників — Росію та Польщу. Наводячи постулюю-

щоїдамської конференції, яка зобов'язує до того, що «вивезення німців переводиться на засадах гуманності», автор додає: «Цього не дотримали наші російські та польські союзники». Зазначивши, що масові виселення є серед тих злочинів, за яких тепер обвинувачують націстських провідників на нюрнберзькому процесі, Рассель далі запитує: «Чи масові виселення вважати злочинами, як що їх роблять наші вороги під час війни, чи виправданнями заходами соціальної безпеки, якщо їх виконують наші союзники в мирний час?»

Москва. Стаття в газеті «Ізвестія», скажачись на довготривалість білоруського процесу над воєнними злочинцями, заявила.

що британці і американці завжди є завдято м'ягкі супроти німців.

В статті, поданій з Берліна, кореспондент «Ізвестій» заявляє, що він втрачає всіку рівновагу, коли бачить молодих німців, що сміються на галеріях з судової палати та британськими генералами, які форсували канал Ліманн і боролися на полях Франції.

І далі: «Ми стоїмо за суверенітетом», — каже російський автор: — «Ми не хотимо, щоб помилки повторилися. Росіяни вважають, що британці та американці завжди надто м'які супроти німців і, в ім'я британської та американської «справедливості», перегинають паліцію в другий бік, щоб бути «справедливими

ЗАЯВА С. МАРШАЛЛА

Нью-Йорк. Шеф штабу, генерал Джордж С. Маршалл заявив, що демобілізація в США робиться «розпадом», і то не тільки розпадом збройних сил, але очевидно також і самого поняття світової відповідальності. Він домагається негайногого і обов'язкового встановлення післявоєнної військової політики, щоб гарантувати безпеку США і жайвутність Об'єднаних Народів. Він застерігає перед скороченням військових видатків, як це було після останньої війни. В одній із промов Маршалл сказав: «Військо не зможе гарантувати безпеку США на довгий час при теперішньому темпі демобілізації, якщо не буде встановлена постійна мирова програма в найближчому часі. Потрібні негайні заходи. «Мусимо вжити рішучих заходів, щоб встановити що найменше основні принципи нашої післявоєнної військової політики. Я ніколи не був і в чому так переконаний як в цій справі». Генерал Маршалл продовжує: «Ще кілька місяців тому світ був цікком переконаний в силі і відвазі США. Тепер він є свідком того, як ми повертаємося до наших відомих мирних звичаїв». Згадуючи становище по першій світовій війні, Маршалл говорить: «Аргументувалося тоді і буде знов аргументуватися тим, що економічні обставини народу не виступають таких військових видатків. І чи не є це абсурд, коли трахувати, що економіка держави скорше

витримає видатки для національної безпеки, ніж поразку чи навіть перемогу зі з'їзданнями з нею бортами в сумі більше, ніж 300 мільйонів доларів?». Маршалл такоже, що в році, коли Франція упала, США видали 5,500,000 доларів на тютюн та алкогольні продукти — «тричі стільки, скільки ми приділили нашій непевній національній безпеці в цю найкрайнішу годину історії світу».

МОГУТНІСТЬ АМЕРИКИ

Віденський Сенатор Клод I. Пеппер (демокр. Фльоріда) заявив, що ніколи досі жодна нація на мала такої могутності, яку нині мають США, могутності, яка користується поширенням в інших країнах. Ця могутність не викликає в них страху, бо всі свідомі того, що Америка не має імперіалістичних цілей. В разом з пресової конференції Центру заявив, що подорожання по Європі та близькому Сході перевонали його в потребі переорієнтації закордонної політики США, щоб Америка могла мати надалі той вплив, який вона здобула собі в наслідок війни.

Пеппер говорив, що первоочерідною його подорожі за море була потреба дослідити можливості зростаючого закордонного ринку для виробів малих підприємств США. Він ще подасть звіт про наслідки своїх досліджень Сенатському Комітету в Оправах Дрібних Підприєдств.

Ідея „західного

Москва. (Ройтер). — Часопис «Московський» («Ньюс»), що виходить в англійській мові, затакував ідею «західного блоку» в статті, в якій на цю тему ведеться дискусія над твердженнями лейбурстичного послання британського парламенту Томаса Віллемсона і відавця франц. соціалістичного часопису «Популар» Чарльса Дюка. «Ньюс» твердить, що вони обидва стоять безпосередньо за «західними інтересами з виглядами на З'єднані Держави Європи». «Немає нічого нового ні в назві, ні в ідеї. Це є двоюродний брат Ліберна і Мюнхену» — говорить «Ньюс».

Тимчасом, «Правда» в обговорюванні підсумків французьких виборів застакувала гостро французьких соціалістів і радикально-соціалістів. «Соціалістична партія безумовно сподівалася іншого виселу виборів» — каже «Правда». «Ця партія, якої діяльність позначена що раз сильнішим пересуванням на право, під час виборів загальмувала дорогу до злук з комуністичною партією. Ще більш, вона провадила активну боротьбу проти комуністів, що напевно не додало їй сили. Це ясне, що приймаючи таку виборчу тактику, соціалістична партія різала власне тіло».

«КРАСНАЯ ЗВЕЗДА» ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ БРИТАНІЙСЬКОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ

Москва. Орган червоної армії «Красна зірка» обвинувачує британську пресу і радіо в поширюванні фальшивих засідів, що начебто советські війська переслідували німців у советській окупованій зоні Німеччини та допускали там грабунки, погичення та терор. Звідомлення «Юнайтед Прес» з Москвою додовне, що це обвинувачення про обдуману кампанію торкається також американської преси. Обвинувачуючи закордонні часописи в «запозиченні від націтів їхніх засобів брехні», Давид Заславський твердить в одній статті: «вони не подають жодної дати, не згадують жодного факту, не наводять жодного свідка. Вони тільки одягають туман гипокризії нікчемними вигадками».

РЕЧНИК КОМУНІСТІВ ОБВИНУВАЧУЄ США У ВМІШУВАННІ В КИТАЙСЬКУ ПОЛІТИКУ

Чунгкінг. Один речник китайських комуністів висловив незадоволення з американських дій в Китаї, особливо з пересуванням військ Центральної Влади до стратегічних центрів летунськими засобами США, як теж з перебуванням більше 60,000 чоловік американських морських сил. Далі він обвинувачує, що Америка фактично відходить у внутрішню політику Китая. Незкомуністи висловили думку, що комуністи правдохідно шукатимуть нагоди до зустрічі з американським військом, щоб знищити непорозуміння та промости до дороги для згодаючій за відтіненням всіх американських військ, що тече від відповідної лінії в членів фракцій дія з Вашингтону стверджують, що суттєві між Центральною Владою та комуністами є першими післявоєнним проблемам кампанієм для Міністру

ССРР ДОМАГАЄТЬСЯ ДВОХ ГОЛОВНИХ ВІДЕНСЬКИХ БАНКІВ

Віденський. Виходячи з поставових погодженьської конференції, ССРР має намір домагатися двох найбільших банків Австрії. Ці банки, — Кредитанштальт та Ландесбанк, були в поєднанні міжна посередниками під час зайняття Відня в квітні 1945 року. ССРР уважає банки, як німецьку спадщину, і тим самим, як правне майно в східній Австрії. Мадаринци, Румуни та Болгарії. Погодженьська клясуза про націстичні активи не визначає, чи торговельні підприємства, фабрики і вклади в австрійських підприємствах після прилучення Австрії та її приступлення до війни, коли німці примусово чи шляхом привласнення захопили в свої руки все, що було в країні, є признані, як націстичні активи.

РОСІЯ ЗНИЖУЄ СВОІ ДОМАГАННЯ, ПОСТАВЛЕНІ ІТАЛІЇ

Лондон. Агенція ТАСС повідомляє, що Росія, після ревізії своїх домагань щодо Італії, поставлених на конференції міністрів закордонних справ у Лондоні, захадила тепер суми 100 мільйонів доларів репарацій, та підтримує домагання давніх 200 мільйонів доларів для Югославії, Греції і Албанії.

Совети первісно відбито захадами були від Італії відшкодування в сумі приблизно 600 мільйонів. ТАСС повідомляє, що нині суму предложену тільки під умову, що залиші союзники відмовляються від італійської захади.

в 11 провінціях Китаю. Комуністи перервали залізничні шляхи на відтинку Шейн-Ганько. Мости й частини знущено на просторі 100 миль.

блоку” під СОВЕТСЬКИМ обстрілом

таю, що має рішити, чи Китай залишиться постійно в перших рядах провідних держав. Найновіші офіційні звідомлення армії Центральної Влади подають, що бої йдуть далі

Хрушцов про саботаж в СОВЕТ. ЗАПІЛЛІ

Москва. (АП). — Микита Хрушцов, голова Ради Народних Комісарів України, обвинувачує німців у тому, що вони залишили в Україні агентів, що мали б спричинити її відірвання від Советського Союзу. Хрушцов, що в одній з сесії парламенту республіки, висловився, що ті агенти, що «українсько-німецькі нападомісці, що були призначенні до виконування саботажів за лініями червоної армії». Він за-

певниє, що населення республіки «не далось зловити їхнію пропаганду за відірвання країни від Советського Союзу». Це обвинувачення висловив Хрушцов у звіті про досягнення в першому році реконструкції в українській республіці — в одній з найбагатших країн Советського Союзу. В цьому ж звіті цідає Хрушцов, що біжучий захобуток зугідя виласить 38,5 тисячів пересічної працючої.

США ПРОТИСТАВЛЯЮТЬСЯ ДОМАГАННЯМ

Офіційні чинники США у Вашингтоні заявляють, що Америка поставиться проти російських жадань і буде боронити свої позиції, затверджені на конференції в Лондоні згідно яких усі італійські репарації основачали б «владати американські трофеї в кишенні інших націй». Ці ж офіційні чинники заявляють, що США несуть на своїх плечах основний тягар економічної реабілітації Італії.

Це звідомлення агенції ТАСС, передане московським радом, та переведене інтер'ю з членом італійського комітету закордонних справ, уважається в Лондоні за доказ, що Росія настоє на репараціях від Італії. Велика Британія та США відговаряються від захади щодо Італії, виходячи з погляду, що ця країна не є в стані платити юридичних репарацій, за винятком тих, що їх можна буде зняти з її закордонних влад.

З ПОДІЙ В КИТАЇ

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВОЮЮТЬ БЛИЗЬКО ВЕЛИКОГО МУРУ

Китайсько-маньчжурський кордон. — Передові частини військ китайської центральної влади, відантажені з американських транспортів близько китайсько-маньчжурського кордону, перевели невеликі бої з китайськими комуністичними елементами недалеко від Великого Муру.

Посування військ центральної влади в напрямку до маньчжурського кордону було тимчасово припинено, бо ці китайські чеки погано післяння. Третя флотилія американських транспортних кораблів, навантажена тією військами, прибула вже з Чінгтао, а інша національна армія прибула до Тангу, близько Тіанцінса, і, мабуть, буде вжита для по-

СІЛІВІЯ ВІЙСЬК, ЯКІ Вже ЗАЙМАЮТЬ ПОЗИЦІЇ ВІДОВЖ КОРДОНУ.

КОМУНІСТИЧНА АРМІЯ ОКОПУЄТЬСЯ

8 комуністична піонерська армія окопується вздовж лінії Великого Муру близько Шантайвану. Комуністи вважають, що вони знову зайнамлюють Шантайван та Чайтайго на північний схід та південний захід від Чінгтао, тим самим оточуючи порт, в якому американські прибережні війська доволі вивантажувались військам центральної влади. Назагал підраховано, що більше 2 мільйонів військ скучено вздовж кордону.

Центральна інформаційна агенція в Чунцінту повідомляє, що маршал Васілевський, командувач Червоної Армії, зголосився наступ військ генералісимуса Чіан-Кай-Шея.

ПІДСУМКИ ВИБОРОВ У ФРАНЦІЇ

Париж. Під час виборів до Національних Зборів у Франції генерал де Гольє одержав значну перемогу. В час цих виборів абсолютна більшість французів висловилась за зміну Конституції 1875 року. Найбільшу кількість голосів здобула комуністична партія — 26,7 проц. Друга з черги партія «Республіканський Народний Рух» (прогресивні католики) — 24,4 проц., соціалісти — 23,8

проц. Отже, національні вибори у Франції такі: комуністи — 151 мандати, (1936 році національні вибори 72), «Республіканський народний рух» (прогресивні католики) — 142, (нова партія, яка хотіла не була репрезентована), соціалісти — 139 (хотіло 149), візажисти — 40 (хотіло 27), працівники — 40 (хотіло 220) та радикали, соціалісти — 19 (хотіло 113).

КОРОТКИЙ ФЕЙЛЕТОН

Загумінковість

Ось, приходжу в харчування, сідаю за столом і жду поки піднесуть мені обід. Побіч мене вільне крісло. Підходить якесь чоловік на пані і питає:

— Незайните?

— Ні, незайните, можете сідати.

Звичайно, сідає і зав'язується між нами розмова. Після кількох моїх речень, після невдоволено копітить губи:

— Ви, мабуть, східні?

— Тобто, як це розуміти?

— Ви зі східної України, правда?

— А-а, ви з цього боку підходите — підгріблю — ні, сусідньо, я таки з Галичини.

Пан зробив великі очі.

— Ви так говорите, якби були зі сходу. Вона тим часом любенько пісніхнулась і почала до мене дещо привітанням током:

— Бачите, ті східні не такі, як ми — спішала тон — вони навіть не люблять нас.

— Оде вою що! — перебігло. — Ви говорите про «східні», якби вони були якісь «східницькою» нацією. А що ж не люблять нас, то даруйте, цього таки не можу зроз

З НАШОГО ЖИТТЯ

РІЧНИЦЯ 1-го ЛИСТОПАДУ

В річницю 1-го листопаду відбулося по-дзвінне свято, присвячене пам'яті Митр. Гр. А. Шептицького і Листопадовому Чинові. По уроčистості службі Божій відбулася Академія. Першу частину в честь Князя Церкви відкрив голова Комітету о. Б. Ганущевський і представив у вічерпуючому рефераті постать Митрополита і Його заслуги для українського народу. В другій частині проф. В. Доманіцький, аналізуючи чин Листопаду зобразив стан, досягнення і завдання нашої еміграції в сучасну пору.

Решту програми виповнили хорові точки та декламації.

ДЕМОКРАТИЧНА ІДЕЯ В УКРАЇНІ

Під таким наголовком дnia 27. 10. ц. р. відбувається реферат проф. С. М. Драгоманова на сходинах українського студентства. Докладач пакреслив шлях української демократичної ідеї від ранньої історії українського народу до сучасних днів. Від вічевого устрою княжих часів, через Козацькі Ради до відродження демократичної ідеї в Україні на початку 16-го століття в формі тайних товариств, як Братство Обєднання Слов'ян і Кирило-Мефодіївське Братство. В основу цих організацій лягла славна Декларація Прав Людини та Громадянина, яка толосила особисту та політичну свободу людини і яка була підвалиною політичного устрою всіх демократичних держав. Вона була також підставою проекту статуту політичного товариства «Вільна Оспілка» М. Драгоманова, а згодом цілого ряду українських демократичних партій в новіших часах.

3 КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ

В половині вересня ц. р. розпочався в Регенсбурзі ряд культурно-мистецьких імпрез. Певшим був **Веселий Вечір**, дnia 16. 9. ц. р. Програма вечора складалася зі скетів, сольно-співів і танків. Скеті були виставлені тід орудою п. М. Кавка. Через те, що вони були розраховані не на українську публіку, були лещо бліді. Загальнюю подобались національній балетні танці. Оперова співачка п. М. Бунаків (сопран) по-мистецькому виконала свої точки. Помічали деякі недоліки, цей вечір вініс трохи розваги в сіру еміграційську атмосферу.

Чайний вечір відбувся дnia 23. 9. ц. р. з ініціативи Батьківського Комітету та Жіночої Секції. Вечір відкрив голова о. Б. Ганущевський. Одною з точок програми був виступ поетів пп. Леоніда Полтави та Леоніда Лимана. На інші точки складалися: сольові виступи п. Бунаків та п. Кукурудзя, фортеч'янове сольо п. Оксани Бризгун, що відіграва з великом чуттям і виробленою технікою І-у Сонату Бетховена, та виступ мішаного хору під орудою п. Куриленка. Всі ці виступи стояли на відповідному мистецькому рівні. Після перерви відбулася забава з танками. Вечір цей належить до вдалих імпрез.

Дня 27. 9. ц. р. відбулося **Свято Пісні**. Концерт почався виступом хору зі сольовими партіями пп. Ариковича (баритон), Волосянського (тенор), п. Кукурудзи (сопран) і п. Домбровської (альт). Молодий скрипак п. Повальчик виконав з високою технікою та зрілістю твори Фібіха і Дворжака. Зокрема слід відмінити мальодекламацію «Каменярі», яку виконав п. Кавка при музичному супроводі оркестру під проводом п. І. Повальчика. Він є також творцем цієї оригінальної музики до «Каменярів». Увертюра і сам твір зробили велике враження. Навіть необізнаний зі змістом твору слухач, відчуває той гніт, що давить каменярів та їхню надлюдську титанічну боротьбу з ним. Твір цей є цінним вкладом у нашу скарбницю. Сам концерт стояв на мистецькому рівні. Хор дистонує досить добрими голосами й солістами, не зашкодило б тільки трохи відмоделити його склад. Оркестр під проводом п. Повальчика стоїть на висоті своєї завдання.

Драматична Сесія відіграла дnia 13. 10. п'есу Бравна «Батьківська любов». В цій високодраматичній п'есі відзначався артист М. Кавка в ролі батька і пані Г. Баритківна в ролі дочки. Інші ролі відіграли пані М. Кавка і пан Манойло. Новою в цій п'есі була музика композитора І. Повальчика, що також і диригував оркестром.

Дня 4. 11. 45 року відбулася друга з черги ревія, під заголовком «Всі до театру». Цим разом програма буде краще опрацьована і виконана буде на вищому рівні. Центром скетів, як і цілі програми був артист п. Кавка, що виявив себе непересічною силовою в цій діяльності легкого театрального мистецтва.

Також і танки були виконані добре, особливо подобався «Еспанський танок» Н. Тарновської.

ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ В РЕГЕНСБУРЗІ

Регенсбург. Від 23. 8. ц. р. тут працює українська народна школа, яку відкриває 45 дітей. Шкільний персонал начислює 6 учителів, Гімназія начислює 118 учнів та 16 учениць. Наука розпочалася 3. 9. ц. р. В школах є хор. Всі шкільна молодь належить до пластику (скалуту). При школі дівоча й хлоп'яча бурса.

В околицях Регенсбургу існує сітка народних школ, як в Штраубінгу (40 дітей — 3 уч.), Нідертраубінгу (20 дітей — 2 уч.), Швандорфі (18 дітей — 2 учителів), Волкенрінгу (15 дітей — 1 учителька), Камі (25 дітей — 2 учителі). Крім того існують школи в Фільсек, Ноймаркті, Румендорфі. В околиці організовано курси для неграмотних, один в Штраубінгу, другий в Камі. Там зорганізовано також загальноосвітні, а в Ноймаркті вищі гімназіальні курси.

3 ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ

Український Технічно-Господарський Інститут «УТГІ», що переніс свій осідок з Подебрад до Регенсбургу, проводить вілес студєтів на різні факультети Інституту та профекту в скорому часі відкрити також ряд фахових технікумів. Докладні дані про умови вступу до Інституту будуть оголошені в наступному числі нашого часопису.

ДИТАЧИЙ САДОК

Дня 1-го листопаду ц. р. Жіноча Секція відкрила дитячий садок для дітей від 3—6 років в Осегі, білок 5, в будинку Народної Школи. Вілес дітей провадить Жіноча Секція в Комітеті від 10—12 години.

КУРСИ МЕД. СЕСТЕР І ПЕРШОЇ ПОМОЧІ

Медична секція відкриває 6-ти місячний курс мед. сестер та 3-х місячні — першої помочі. На 6-ти місячні курси приймаються жінки від 18 до 40 років зі скінченою середньою освітою. Шість закінчень переведуться ісцит та видаватиметься диплом мед. сестри. На 3-х місячні курси можуть записуватися особи від 16 до 40 років зі закінченим 6-ти класів середньої школи. По закінченні видаватимуться посвідки. Курси безплатні. Вілес провадить жіноча секція.

ЗАКЛИК

Дня 8. 11. ц. р. відкрилася виставка ручних праць чужинецьких комітетів при УНРРА в Регенсбурзі з метою продажі експонатів американським воякам. Мусимо себе добре зарепрезентувати, для того простимо всіх, що мають якісь гарні вишитки чи різбліні речі, ляльки, гердані, тощо дати їх на виставку. Речі приймаються кожного дня від 10—12-ої години у діджурній жіночої секції, також і після відкриття виставки.

ЗАКЛИК ДО СПІВРОБІТНИЦТВА

Звертаємося до українського громадянства з просьбою надсилати дописи з усіх сторін Баварії, щоб часопис міг давати повний огляд нашого життя.

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСКИЙ СЛОВНИК

В Регенсбурзі появився українсько-англійський словник, опрацьований інж. В. Захаркова, видання Михайла Борецького.

Виневозі появиться словник англійсько-український на 10.000 слів, опрацьований тогож автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Віктора Гладкого розшукує сестра Клавдія Гладка, Регенсбург, Редакція часопису «Слово». (1—4)

Доктора Данилевича Олександра з дружиною Кісю з Відня, розшукує др. Шустов Михайло. Платтінг, Прайсінгстр. 2, або по редакції «Слово». (1—4)

Горобійовського Івана розшукує брат Табір Карльсфельд, біля Мюнхену. (1—2)

Др. Юрія Дикунчака, Ямінського Володимира, розшукує Бозій Лев. Післяти на адресу Гали Бачинська. Табір, Карльсфельд біля Мюнхену. (1—2)

Друже Карбович — відгукається! Пулховський Федір. Адреса: Комітет Бездержавних українців, Регенсбург, Нойфарміль. 14.

ПОСТИЙНА ВЕЛИКА АРМІЯ ПОЛЬЩІ

Париж. Як повідомив шеф польської військової місії у Франції полк. Маріян Нашковський, Польща організує нову армію та сподівається тримати постійне військо силовою пів міліона чоловік. Завдання Нашковського є репатріація польських вояків з Англії, Франції, Італії та взагалі з усієї західної Європи. Він висловив надію, що 90 процентів всіх польських військ вернуться до Польщі, як тільки буде можливим іхне відтранспортування, і то не важаючи на те, що — як він називає — існують «реакції» спроби дискредитувати в очах цих вояків варшавський уряд. В промові на паризькій пресовій конференції, Нашковський висловив надію, що щонайменше 120 тисяч польських вояків вернуться ще після зими, щоб бути включеними в нову польську армію, яка в даний момент переходить мушту, не зважаючи на майже цілковитий брак механізованого військового енергії.

Нашковський уважає, що по всій Європі є розгорощено біля 1.500.000 цивільних та військових поляків. Справа репатріації цивільних осіб була передана в руки Польського Червоного Хреста у Франції, на чолі якого стоїть др. Доманська. Головним комендантам нової польської армії є маршал Міхал Роля-Жимірський, якого головна квартира знаходиться у Варшаві.

ССР ВІДНОВЛЮЄ ПАСАЖИРСЬКУ НАВІГАЦІЮ ДО США

Москва. Як повідомляє агенція «Ройтер», советські пасажирські пароплави знову почнуть курсувати до США та до Англії. Перші пароплави вийдуть з Ленінграду вже за кілька днів.

СІОНІСТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АКЦІЇ В ПАЛЕСТИНИ

Вашингтон. Американські сіоністичні провідники заявили рішучий протест проти рішень Державного Секретаря Джеймса Ф. Бернса про затримання арабських держав до консультації Палестини. Раббі Стівен С. Вайз і др. Абба Гілен Сільвер мали розмову з Бернсом протягом 40 хвилин. Сільвер пізньша говорив журналістам: «Арабські держави не мають в цій справі ніякого легального становища. Ми твердимо, що їхня позиція в минулих роках не дає їм морального права мати голос в цій справі».

РУМУНІЯ ДІСТАЕ СОВЕТСЬКІ АВТОБУСИ

Букарешт. Як повідомляє букарештське радіо, до Румунії прибула тисяча автобусів з Советського Союзу.

РІЗНІ ВІСТИ

* Албанська Контрольна Рада постановила уповноважити командантів поодиноких окупаційних зон збройти німецьку поліцію, що являється необхідним з огляду на публичну безпеку.

* Польське Міністерство внутрішніх справ повідомило, що в копальні вугілля на Шлезвіг працюватиме 50.000 німецьких полонених.

* Остаточно устійено кордон ССРР з Фінляндією в районі Петсамо та підписано умову про кордон між ССРР, Фінляндією та Норвегією.

* Американський амбасадор в Москві Гарріман має розмову в Кремлі з комісаром землеробчих справ Молотовом. Амбасадор Гарріман відвідав перед цією розмовою генералістуса Сталіна на Кавказі, де трутився з обсягом лист президента Трумена.

* В Португалії повідомлено усіх німців, що вони мають залишити край впродовж 24 годин.

* Швайцарська соціалістична партія запропонувала урядові усунути з Швайцарії усіх німців та італійців, що були членами націонал-соціалістичної та фашістської партії.

* За звітом британського прем'єра Етлі, поданим на сесії палати громад в Лондоні, втрати німецького війська за час війни становлять 7,400.000 вояків, убитих, тяжко ранених та хворих, що все своє життя мусить знаходитися під постійною лікарською опікою.

* Комісія в справах мореплавства три палатиreprезентантів США подала до відома, що винайдено в Америці охоронні засоби проти діяння атомової бомби.